

Antal) plângăcios, un *Filippo* (Victor Giurescu) inconstant, care începe cu un mers de Charlot, dar îl abandonează pe parcurs, mai încearcă să imite un pitic și un varan, dar o face expediat, un *Peppino* (Tudor Tăbăcaru) și un *Totolino* (Florin Mircea jr.) inconsistent.

T.T.-ul are o veche legătură de suflet cu Matei Vișniec, fiind prima scenă autohtonă unde Nicolae Scarlat a montat, după 1990, un text al compatriotului autoexilat în Franța și trecut la index de autoritățile comuniste (*Bine, mamă, dar ăștia povestesc în actul doi ce se-ntâmplă-n actu-ntâi!*). În ciuda strădaniilor, pe care ni le imaginăm, *Angajare de clown* de-acum nu le-a reușit celor de la Piatra Neamț. Păcat!

Teatrul Tineretului Piatra Neamț – Angajare de clown de Matei Vișniec, un spectacol de Louise Dănceanu. Cu: Tudor Tăbăcaru (*Peppino*), Victor Giurescu (*Filippo*), Cezar Antal (*Nicollo*), Florin Mircea jr. (*Totolino*), Adina Suci (Lolla). Data premierei: 17 februarie 2007.

Animatia și teatrul de azi modernă

Despre puterea de expresie a păpușii vorbește, indirect desigur, cel mai recent proiect realizat de Trupa ieșeană „Synchret”, prezentat publicului în sala „Benjamin Fondane” de la Centrul Cultural Francez. E un proiect mai puțin obișnuit: *Cidul* de Pierre Corneille, montat într-o versiune cu păpuși, pe un scenariu comprimat la o întindere de o oră și jumătate, cu o distribuție de patru

actori (Raluca Bujoreanu, Mirela Leahu, Ciprian Huțanu, Alexandru Petrila), dintre care unul, ultimul, își asumă, într-un soi de lectură dramatizată, toate „vocile” poveștii.

Trupa „Synchret” există și funcționează în lași de câțiva ani (2002), sub forma unei companii independente, principalii săi animatori fiind Raluca Bujoreanu și Ciprian Huțanu, lectori la Universitatea de Arte „George Enescu”, Departamentul Teatru. Synchrețiștii lucrează într-un ritm de „anul și producția”, fiecare nouă producție impresionând prin capitalul său inovativ. Acum, „pariul” lui Ciprian Huțanu, cel care semnează punerile în scenă, a fost să dovedească faptul că orice piesă de teatru, chiar și una clasică, scrisă pentru oamenii mari, poate fi reprezentată la fel de bine și apelând la mijloace ce țin de inanimat. Istoria genului a înscris în paginile sale multe asemenea tentative, ceea ce o personalizează pe aceasta fiind maniera în care artiștii pun în discuție estetică raportul dintre actor și păpușă. Pentru Obrazțov, păpușa era o prelungire a actorului mânăuitor; *Bread and Puppet* a insistat pe forța simbolică a marionetelor-gigant pe care le construiau; Roman Paska mizează pe realismul marionetelor, considerate ca dublu al omului. De această perspectivă se apropie și viziunea celor de la „Synchret”, care se joacă subtil cu raportul dintre vizibil și ascuns, ca sursă a imaginarului. Scenografia (Gavril Siriteanu) a închipuit personajele sub forma unor păpuși de dimensiuni naturale. Capetele, realizate din silicon, sunt extrem de expresive, portretizând personajele

corneilliene după un model sculptural, dar conferindu-le, grație calităților materialului și mecanismelor de mânăuire, și o flexibilitate deosebită. Eroi din *Cidul* sunt costumați ca în teatrul pentru adulți, conform contextului istoric, ceva mai stilizat, e drept, și prind viață prin intervenția câte unui actor și glas, prin lectura textului în maniera despre care vorbeam ceva mai sus. Manieră care, din păcate, de la un moment dat cade în monotonie, interpretul, abia student în anul I, neavând experiența cerută de o asemenea varietate. Fiecare actor își asumă mai multe roluri, cu o economie a distribuției care mizează pe eficiența maximă în scenă. Toată lumea se descurcă bine, celebra poveste de dragoste a lui Rodrigo și a Ximenei fiind, și într-o asemenea formulă cu păpuși, cât se poate de convingătoare.

Dincolo de spunerea narațiunii și de doza de emoție, interesant este felul în care spectacolul abordează relația dintre actorul-mânuitor și personaj, dintre om și inanimat. Păpușa devine o dubură a animatorului, pentru spectator fiind mai importantă decât artistul care îi dă viață. Camuflați nu în obișnuitele costume negre de scenă, ci în pelerine de tip monahal, cu glugă, jumătate albe, jumătate negre, și cu un machiaj similar, actorii își asumă, cu umilință creatoare, postura discretă de mânuitor tăcut și supus, aflat în slujba păpușii căreia îi dă viață. Personajul este astfel scindat: o parte din el o constituie păpușa, inanimatul, cealaltă, e actorul. Fiecare personaj e o asemenea dualitate: manevrat din exterior, nu e numai actor, dar nu poate fi nici numai păpușă, e unitar ca existență scenică. Printre cele mai frumoase secvențe, ingenios rezolvate regizoral, se numără aceea a duelului și finalul, în care inertul este agățat în cui, iar privitorului i se dezvăluie adevăratul demirug al scenei.

Cidul celor de la „Synchret” e o îndrăzneală artistică împlinită, care readuce în discuție potențialul expresiv al păpușii și animația ca element semnificativ al teatralității moderne. Fără o trupă stabilă, fără angajați cu „carte de muncă”, fără bugetare de la stat, fără o sală proprie, deci cu un efort substanțial, „Synchret” și-a decupat o identitate, dovedind că merită sprijinit. De toți cei ce o pot face.

Centrul Cultural Francez Iași, Compania de Teatru „Synchret” – *Cidul de Pierre Corneille*. Regia: Ciprian Huțanu. Scenografia: Gavril Siriteanu. Cu: Raluca Bujoreanu, Mirela Leahu, Ciprian Huțanu, Alexandru Petrilă. Data premierei: 14 februarie 2007.

Nicolae PRELIPCEANU

Experimentul Cristofor la Buzău

O piesă scrisă de Aurel Baranga în 1965 nu mai părea „competitivă” în 2007. Și totuși, **Fii cuminte, Cristofor!** rezistă. Am văzut spectacolul Teatrului „G. Ciprian” din Buzău în seara când, la câteva sute de metri mai încolo, pe bulevard, cinematograful Scala îl primea pe Nikita Mihalkov în triumf. Nici sala de la „Nottara” nu era, însă, goală. Acum peste 30 de ani, Aureliu Manea, un